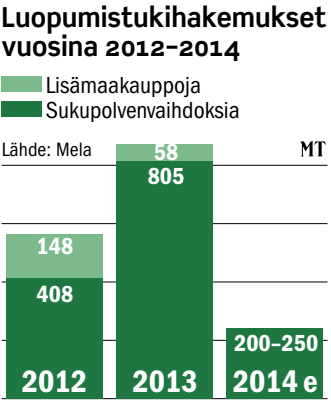

UUTISET

Sukupolvi vaihtuu tiloilla ennätystahtiin

Sukupolvenvaihdoksia toteutetaan maatiloilla tänä vuonna kolminkertainen määrä edellisiin vuosiin verrattuna. Ensi vuonna tahti hiipuu, sillä aloitus- ja luopumistuen ehdot tiukkenevat. Maaseutuvirastossa (Mavi) yllättyttiin nuorten innosta hakea aloitustukea. Sitä saa liki 1 200 viljelijää, kun yleensä määrä on 500. Rahoituskausi vaihtuu ensi vuoden alussa. Tämä tietää tiukentuvia ehtoja aloitustukeen. Myös luopumistuen ehdot kiristävät.

Luopujan ikäraja nousi tämän vuoden alusta 56:sta 59 vuoteen perheen sisäisissä vaihdoksissa. Tämä sai aikaan luopumistukihakujan rynnäkön viime vuonna. Johtaja **Antti Huhtamäki** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta Melasta ynnäyli 860 hakemusta. Tänä vuonna hakemukset jäävät alle 250:een. ”Palaamme normaaliavuosien tasolle.” Luopumistuki turvaa maatilasta luopuvien toimeentuloa suunnilleen puolessa kaikista toteutuvista sukupolvenvaihdoksista. Ehdot heikkenevät Uusi nelivuotinen laki luopumistuesta tulee voimaan ensi vuoden alusta. Eläkeyksikön päällikkö **Risto Syväälä** Melasta suosittaa luopumistuen hakemista tämän vuoden ehdoin, jos maatilanelinkelpoisuus perustuu pääosin metsiin tai liitännäisiin. Ensi

Lisärahoitus vauhdittaa tukimaksatuksia

Lisärahoitus vauhdittaa aikataulustaan jääneitä tukimaksatuksia. MTK:n Juha Marttilan mukaan ratkaisu on hyvä, mutta lisäksi tarvitaan maatalouden vakauttamispaketti.

Viljelijätukien maksuaikatauluun on tiedossa helpotusta. Mavi arvioi lokakuussa, että ensi vuoden tuista siirtyisi 400–500 miljoonaa euroa vuoden 2016 puolelle. Nyt siirtyvä summa voi pienentyä noin 200 miljoonaan euroon. Maksatuksia nopeuttaa hallituksen esittämä lisärahoitus vuoden 2015 talousarvioesitykseen. Maaseutuvirasto Mavi saa 600 000 euroa aikataulujen

kuromiseen ja elykeskukset 1,8 miljoonaa euroa valvontojen palkkakuluihin. ”Tukimaksujen aikaistaminen on mahdollista niissä tuissa, joiden maksamiseen vaikuttaa valvontojen valmistuminen. Jos kansalliset säädökset valmistuvat suunniteltua aiemmin ja elykeskukset saavat tehtyä valvonnat ajoissa, vuodelle 2016 siirtyviä tukimaksuja on mahdollista osittain aikaistaa vuoden

2015 puolelle”, Mavin ylijohtaja **Leena Tenhola** arvioi.

Marttila vaatii vakauttamispakettia MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** suhtautuu ratkaisuun myönteisesti mutta korostaa, ettei se yksin riitä. ”Onhan tämä merkittävä askel parempaan suuntaan. Kuitenkin 200 miljoonan edestä tukimaksatuksia siirtyy”, Marttila toteaa. Tästä aiheutuu neljänneksen lovi maataloustuloon. ”Uusi aikataulu on selvästi parempi, mutta kaikkia kiviä ei ole käännetty.” Marttilan mukaan vieläkin jää viivettä, joita ei voi perustella EU:n säännöksillä. ”Nyt pitää miettiä, miten varmistetaan tilojen kassan riittä-

vyys vuonna 2015.”

Marttilan mukaan tarvitaan maatalouden vakauttamispakettia, jonka valmistelu on aloitettava välittömästi. ”Esimerkiksi tasausvaraus nykyisellään ei vastaa maatalojen tarpeisiin. Pankkien ja vakuuslaitosten on oltava mukana järjestelyssä. Jos lisärahoitusta tarvitaan, lainojen ehtoja ei saa muuttaa huonommiksi. Vakauttamispaketissa on kyse laajasta rahoitukseen ja verotukseen liittyvästä kokonaisuudesta”, Marttila korostaa.

Orpo tyytyväinen uuteen ratkaisuun Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.) pitää saavutettua ratkaisua lähtökohdat huomioon ottaen hyvänä.

”Löysimme ratkaisut suurelta osin niihin ongelmiin, joita viljelijät ja tuottajat ovat oikeutetusti nostaneet esiin. Mavissa on viime viikkoina tehty töitä ja haettu ratkaisua”, Orpo sanoo. Keväällä 2015 haetut perustuki, viherryttämistuki ja nuorten viljelijöiden tuki maksetaan kahdessa erässä. Mavi pyrkii maksamaan suorien tukien ensimmäisen erän joulukuun 2015 aikana. Perustuen ensimmäinen maksuerä voitaneen korottaa 80 prosenttiin. Viherryttämistuesta ja nuorten viljelijöiden tuesta maksettaneen 90 prosenttia. Toisen erän maksuajankohta olisi touko–kesäkuu 2016. EU:n lypsylehmä- ja nautapalkkion ensimmäisen erän maksua voidaan aikaistaa joulu-

kuuhun 2015. Kansallisten kotieläintukien ennakat maksetaan tukihakuvuonna huhtikuussa ja loppumaksut seuraavana keväänä. Kansalliset peltotuet voidaan maksaa joulukuussa 2015, jos asiasta voidaan kansallisesti säätää nopeutetulla aikataululla. Maidon pohjoinen tuki maksetaan kuukausittain. Luonnonhaittakorvauksen ennako ilman kotieläin korotusta voidaan maksaa lokakuussa. Luonnonhaittakorvauksen loppuosa ilman kotieläin korotusta maksetaan joulukuussa, jos valvonnat ovat valmiit. Luonnonhaittakorvauksen noin 440 miljoonan euron osuus voidaan maksaa tukihakuvuonna.

JUKKA KOIVULA

JOHANNES TERVO

Tiina Mäkelä saapui Seinäjoelle Hämeenkyröstä.

Ähtäriläiset maitotilalliset Jenna ja Aki Syrjälä osallistuivat Maaseutuviraston edustalla järjestettyyn mielenosoitukseen tiistaina. Jenna Syrjälä käytti viljelijöiden virallisen puheenvuoron.

”Auttakaa meitä tekemään työmme”

SEINÄJOKI (MT)

Arviolta 350 viljelijää kerääntyi tiistaina Seinäjoelle Maaseutuviraston (Mavi) edustalla järjestettyyn MTK:n ja ruotsinkielisen tuottajajärjestön SLC:n yhteiseen mielenilmaukseen.

Maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpon** (kok.) vastaanottaneet viljelijät vaativat Mavia maksamaan viljelijätuet ajallaan. ”Viljelijää koetellaan nyt liikaa. Tukien leikkaantumiset ja lykkääntymiset, lisääntyvä byrokratia sekä Venäjän vastapakkotteet syventävät tuottajien jo valmiiksi vaikeaa taloustilannetta entisestään.”, maidontuottaja **Jenna Syrjälä** lausui tuottajien terveiset ministerille.

Syrjälän mielestä mitään muuta ammattiryhmää ei voisi kohdella vastaavalla tavalla kuin maataloustuottajia.

”Arvoisa ministeri, minkä toisen ammattiryhmän palkat voidaan siirtää maksettavaksi seuraavalle vuodelle? Puheita on kuultu, mutta nyt vaadimme tekoja.”

Sianlihantuottaja **Janne Autio** kysyi, miten tuottajat maksavat laskunsa, jos tulot leikkaantuvat rajusti. ”Viesti päättäjille ja virkamiehille on tänään, että auttakaa meitä tekemään työmme. Monilla maatiloilla toimeentulo on jo valmiiksi veitsenterällä, ja kapeneva tulovirta voi syöstä talouden kokonaan alas.”

Orpo: Tukien maksu joudutetaan Aamulla paikalle saapunut mi-

Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo saapui tiistaina Seinäjoen Maaseutuvirastoon. Viraston edustalla hän kohtasi mieltä osoittavat viljelijät.

nisteri Orpo tyynttyeli mielenosoittajien joukkoa lupaamalla ajaa kaikin voimin korjauksia nykyisiin epäkohtiin. ”Tulimme ministeriöstä tänään tänne Maaseutuvirastoon, koska haluamme hoitaa asian kuntoon. Eihän voi olla niin, että palkkaa työstä maksetaan myöhässä.” Orpo vakuutti, että valtaosa tuista pystytään nyt maksamaan jo vuonna 2015. ”Ei ole epäilystäkään siitä, etten ymmärtäisi, että kannattavuus on tiloilla kohtalonkysymys”, Orpo sanoi.

Mavin hallinto on vaaditaan tehoja Mielenosoitukseen osallistunut **Antero Kaappa** Kankaanpäästä katsoo, että Mavin toiminnoissa olisi paljon tehostamista.

» Ei ole epäilystäkään siitä, etten ymmärtäisi, että kannattavuus on tiloilla kohtalonkysymys.»

PETTERI ORPO

KOMMENTTI

Viljelijän voimat voivat ehtyä

Olin tiistaina jututeossa viljelijöiden mielenilmauksessa Seinäjoella.

Ministeri sai pohjalaisilta suoraa palautetta. Osallistujista kuului läpi perinpohjainen kyllästyminen maataloustukien leikkauksiin sekä viivästyksiin tuen saannissa. Viimeisenä pisarana EU päätti olla tukematta pakotekierrosta kärsivää Suomen maitosektoria.

Olin jo lähdössä, kun tuntematon nainen käveli luokseni. Hän tiedusteli, olenko toimittaja.

Käteeni sujauttamansa kirjeen hän pyysi lukemaan myöhemmin, josko siitä irtaaisi jutunjuurta. ”Raha ei ole kaikki maailmassa. Silti se pistää murehtimaan. Laskuja on nytkin pinossa 9 000 euroa, tilillä ei sinne päinkään”, kirje alkaa. ”Isäntäkin on murehtinut.

Korjaamon nurkasta sen kerran löysin istumasta paksu köysi kädessä. Joskus tulee semmoinen mieleen, että mitä jos yksin pienten poikien kanssa joutuisi jäämään. Naapurikylällä yksi isäntä lähti haulikon kanssa pellon laitaan, eikä tullut takaisin enää.”

Seinäjoella puhuttiin tiistaina maatalousbyrokratian ja talouden kieltä. Lukujen taakse kätkeytyy ihmisiä kohtaloinen.

Maatalous on Suomessa ahtaalla. Vaikka talouden vaikeina aikoina jakovaraa ei juuri ole, olisi kuitenkin huolehdittava siitä, etteivät tietyt ihmis- ja ammattiryhmät joudu täysin kohtuuttoman tilanteeseen. Viljelijöiltä on leikattu jo tarpeeksi, liikaakin. Jos voimat ehtyvät kokonaan, voivat seuraukset olla kohtalokkaat.

JUKKA KOIVULA

Maataloustuista vaikeat neuvottelut

Valtio ja tuottajajärjestöt neuvottelevat maatalouden ensi vuoden tukiratkaisusta tänään. Yhteisen sopimuksen aikaansaaminen on epävarmaa.

Kun tukiratkaisusta on tulossa tukien leikkauksien ratkaisu, MTK:n on hyvin vaikea olla siinä mukana, MTK:n johtokunta linjasi tiistain kokouksessaan. Jotta sopimista voisi harkita, johtokunta asetti vähimmäisehdoksi nopeat toimet maatalojen maksuvalmiuden turvaamiseksi, vakauttamispaketin.

Laskevat tuottajajinnat kiristävät tilannetta Erityisen vaikeaksi tilanteen tekee johtokunnan mielestä se, että tuottajajinnat ovat laske-neet.

Lisäksi ensi vuoden tuet ovat edelleen viivästyneissä, vaikka Maaseutuvirasto Mavi lupasi-kin niihin joitakin aikaistuksia tiistaina.

Tukiratkaisussa Marttila toteaa valtion budjetin olevan armoton.

”Mutta niin on myös viljelijöiden tilanne”, hän muistuttaa. Ensi vuoden kansalliset tuet pienenevät, koska Etelä-Suomen tukia siirtyy EU:n cap-tukiin. Sen jälkeen tukia leikataan koko maassa vielä noin 25 miljoonaa euroa. Jos tukineuvotteluissa ei päästä sopimukseen, valtiolla on oikeus ilmoittaa, että se tekee ratkaisun yksin.

HEIKKI VUORELA